

ORSAM
ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

IRAK TÜRKMENLERİ GÜNCESESİ

ORSAM AYLIK IRAK TÜRKMENLERİ GÜNCEŚİ

Hazırlayanlar: Habib Hürmüzlü, ORSAM Danışmanı / Bilgay Duman, ORSAM Ortadoğu Uzmanı / Aytekin Enver, ORSAM Arapça Tercümanı

Aralık 2012 Sayı: 20

1 Aralık 2012: Irak Türkmen Aşiretler ve Ayan Meclisi bir toplantı düzenledi. Toplantıda Irak'ta Nisan ayında yapılacak seçimlerde Türkmenlerin durumu ve Irak siyasetindeki istikrarsızlık konuşuldu. (www.bizturkmeniz.com)

1 Aralık 2012: Irak Başbakanı Nuri El-Maliki yaptığı açıklamada, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'ne ihtilafli bölgelerde konuşlanmak amacıyla bölge halkları olan Arap, Kürt, Türkmen ve Hristiyanlardan oluşan bir gücün kurulmasını önerdiğini açıkladı. Türkmenlerin Irak'taki gelişmelerden rahatsız olduğunu söyleyen Maliki, Türkmenlere yönelik olarak eski dönemde yaşanan mezalimin devam ettiğini ifade etti. (**Al-Sumaria News**)

2 Aralık 2012: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım'a 1990-1991 yıllarında yüksek lisans öğrenimi gördüğü İsveç'teki Dünya Denizcilik Üniversitesi tarafından fahri doktora unvanı verildi. Tören sonrası Irak İnsan Hakları Merkezi Başkanı Mehmet Samancı ile bir görüşme gerçekleştirdi. Görüşmede Irak'ta son durum ve özellikle Türkmenlerin durumu ele alındı. Bin Ali Yıldırım yaptığı açıklamada, Türkiye olarak Irak Türkmenlerin her zaman yanında olduklarını söyledi. Yıldırım açıklamasının devamında hükümet olarak tüm Irak halkının refah ve huzurlu bir hayat yaşamı için 2003'ten beri olduğu gibi gelecekte de Türk hükümetinin desteğinin devam edeceğini söyledi.. (www.bizturkmeniz.com)

4 Aralık 2012: Irak İllerden Sorumlu Devlet Bakanı ve İletişim Bakanı Vekili Turhan Müftü, Kerkük, Musul, Selahaddin ve Diyala illerindeki Türkmen Bölgeleri İmarı Komisyonu'na başkanlık ederek bir toplantı düzenledi. Toplantıda alınan karar doğrultusunda 2013 bütçesi dahilinde Türkmen bölgelerinin imarı için hazırlanan projelerin komisyona gönderilmesi kararlaştırıldı. (www.bizturkmeniz.com)

4 Aralık 2012: Bağdat ile Erbil arasında Dicle Operasyonlar Komutanlığı'na ilişkin gerginlik sürerken, Kerkük İl Meclisi'ndeki Türkmen grubu, "Kerkük Gücü" kurulması önerisini yeniden gündeme getirdi. Kerkük İl Meclisi'nin Türkmen üyesi Gülen Tepebaşı, Kerkük'ün çevresinde askeri yığınak yapılmasının şehri olumsuz etkilediğini belirterek, gerginliğin uzlaşıyla çözülmesi gerektiğini söyledi. Tepebaşı, Kerkük'ün güvenliğini sağlamak için şehirdeki tüm etnik gruplardan oluşan bir Kerkük Gücü'nün oluşturulmasını istedi. (www.kerkuk.net)

4 Aralık 2012: Kerkük'te barışın sağlanması için "Kerkük Gücü" kurulması önerisinde bulunan Kerkük İl Meclisi Başkanı Hasan Turan yaptığı açıklamada, "Bütün bu güçlerin yerine Kerküklülere bir güç kurulsun. Bu güç, İçişleri Bakanlığı'na tabi olsun. Ancak bu güç Kerkük'te barışı sağlayabilir. Bütün liderlerden, özellikle Cumhurbaşkanı'ndan, Başbakan'dan ve Parlamento Başkanı'ndan bir girişimde bulunmalarını, Kerkük'ü ve Tuzhurmatu'yu bu krizden bir an önce kurtarmalarını rica ediyoruz." İfadelerinde bulundu. (www.kerkuk.net)

5 Aralık 2012: Kerkük İl Meclisi Türkmen Grubu bir basın toplantısı düzenleyerek, Kerkük İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevinin Türkmenlere tahsis edildiğini, bu görevin Türkmenlere verilmesi konusunda taviz vermeyeceklerini vurguladılar. Kerkük İl Milli Eğitim Müdürü Şen Ömer Mübarek'in emekliliğe ayrılmasından kısa bir süre Mübarek'in yerine kimin geleceğine ilişkin tartışmalar ortaya çıkmıştı. (www.kerkuk.net)

6 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi Başkanı ve Kerkük Milletvekili Erşat Salihi yaptığı açıklamada, Kerkük'te mevcut durumda bir seçim yapılmasına karşı olduklarını ifade ederek, ancak 9 Nisan 2003 öncesi seçmen kütüklerinin dikkate alınarak Kerkük'te seçim yapılabileceğini belirtti. ([Al-Sumaria News](#))

7 Aralık 2012: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Erbil Türkmenleri heyeteni Çankaya Köşkü'nde kabul etti. Gül kabulde, Irak toplumunun bütün katmanlarının dost, kardeş ve akrabalarımızdan oluştuğunu belirtti. İki ülke ve halkları arasında kadim bağlar bulunduğunu ifade eden Cumhurbaşkanı Gül, günümüzde de ayakta duran Erbil Kalesi'nin bu kadim geçmişin en müşahhas örneklerinden birisi olduğunu kaydetti. Cumhurbaşkanı Gül, Iraklı Türkmenlerin gönlümüzde müstesna bir yere sahip olduğunu ve bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da içinde yaşadıkları toplumla tam bir uyum içinde, dayanışma ve iş birliği kültürünü pekiştirerek öz varlıklarını sürdürmelerinin Türkiye'nin en temel arzusu olduğunu sözlerine ekledi. ([www.kerkukvakfi.com](#))

8 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi'nin düzenlediği yürütme kurulu toplantısında, yerel seçimler, Bağdat ve Erbil arasındaki siyasi kriz ile Türkmenlerin bu konudaki tutumu konuşuldu. ([www.bizturkmeniz.com](#))

9 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi Diyala İl Başkanı Nihat Beyatlı, Diyala'daki Hemrin bölgesi aşiretleri ile görüştü. Görüşmede bölgede bulunan Türkmenleri durumu ve yerel seçimler konuşuldu. ([www.bizturkmeniz.com](#))

10 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi Kerkük Milletvekili Jale Neftçi yaptığı açıklamada, Kerkük'teki güvenlik sorunlarına ilişkin en iyi çözümünü Kerkük halkından oluşacak bir gücün kurularak kontrol noktalarına yerleştirilmesi olduğunu belirtti. ([www.assafirnews.net](#))

10 Aralık 2012: Irak Eğitim Bakanlığı Türkmen Eğitim Genel Müdürü Faruk Faik Köprülü, Türkmeneli bölgesindeki eğitimin durumunu görmek amacıyla Türkmen bölgelerini ziyaret etti. Köprülü, Irak Türkmen Cephesi Musul Milletvekili Müdrike Ahmet ile birlikte Musul ve Musul'a bağlı Telafer ilçesini ziyaret ederek Türkmen eğitimini ile ilgi gelişmeleri görüştü. ([www.bizturkmeniz.com](#))

10 Aralık 2012: Türkmeneli Partisi, 8 yıl aradan sonra Erbil'de yeniden faaliyete geçti. Açılışa Türkmeneli Partisi Başkanı Riyaz Sarıkahya ve parti yöneticileri katıldı. Açılış sonrası Erbil'de yapılan ilk toplantıda, bölgedeki durum ve partinin Erbil'deki yeni çalışma stratejileri konuşuldu. ([www.kerkuk.net](#))

11 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi Başkanı ve Kerkük Milletvekili Erşat Salihi yaptığı açıklamada, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesut Barzani'nin 10 Aralık'taki Kerkük ziyaretini eleştirerek, bu ziyaretin provakatif nitelikte olduğunu ve Kerkük'teki gerginliği arttıracığını ifade etti. ([www.alliraqnews.com](#))

11 Aralık 2012: Irak Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği Genel Merkezi'nde bir basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısına Türkmeneli Dernekler Federasyonu Başkanı Kemal Beyatlı, Irak Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği Başkanı Mehmet Tütüncü ve Irak Türkmenleri Kardeşlik ve Kültür Derneği Salman Nalbant katıldı. Ortak açıklamayı Türkmeneli Dernekler Federasyonu Başkanı Kemal Beyatlı okudu. Bölgelerinde kardeşçe yaşamak istediklerini söyleyen Beyatlı, "Bölgede patlak verecek savaşta en çok zarar görececek olan Türkmenlerdir", dedi. (www.kerkukvakfi.com)

13 Aralık 2012: Kerkük İl Meclisi Başkanı Hasan Turan, Birleşmiş Milletler tarafından Irak'ta verilen insan hakları ödülüne layık görüldü. Irak'ta ödül alan beş kişiden biri olan Hasan Turan, ödül dolayısıyla Birleşmiş Milletlerin Irak Temsilcisi Martin Kobler ile de bir görüşme yaptı. Görüşmede Kerkük'ün durumu da ele alındı. Ayrıca Hasan Turan, Kerkük Kalesi'nin UNESCO kapsamında korunması gereken yerler listesine alınmasını talep etti. (www.bizturkmeniz.com)

15 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi bir bildiri yayımlayarak, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi tarafında Irak'taki ihtilafli bölgelere yönelik ifade edilen "Kürt Bölgesi dışındaki Kürt bölgeleri" söylemine itiraz etti. Yayımlanan bildiride, bu tanımın Irak Anayasası'na aykırı olduğu dile getirildi ve bu bölgelerin geleceğinin burada yaşayan halk tarafından belirleneceği ifade edildi. Türkmeneli Partisi de yayınladığı bildiride "ihtilafli bölgeler" olarak belirtilen yerlerin Türkmen bölgeleri olduğu belirtildi. (**Irak Türkmen Cephesi**) (www.almasalah.com)

16 Aralık 2012: Kerkük'te düzenlenen 9 bombalı saldırıda 5 kişi hayatını kaybederken, 88 kişi yaralandı. Patlamalar Kerkük'ün Türkmen mahalleleri olan Tisin, Musalla ve El-Vasiti mahallelerinde yaşandı. (www.almasalah.com)

16 Aralık 2012: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Ortadoğu Başdanışmanı Erşat Hürmüzlü Erbil Saray Gazetesi'ne verdiği demeçte önemli mesajlar verdi. Hürmüzlü, Irak'ta hiçbir zaman bir ateşin olmasını istemediklerini söyledi. Türkmenleri birlik olmaya çağıran Başdanışman Hürmüzlü, "Türkmenler başka unsurlar gibi hiçbir zaman kaba kuvvet ve silaha başvurmadılar. Irak Türkmenleri demokratik çözümlerden yana tavır tuttu ve gördüğüm kadarıyla bundan pişman değil. Onun için bu yolda devam etmeleri gerekir. Birlik ve beraberlikleri çok önemlidir" ifadesini kullandı. **(Erbil Saray Gazetesi)**

17 Aralık 2012: Irak'ın Selahaddin iline bağlı Tuzhurmatu ilçesinde iki bombalı araçla düzenlenen saldırıda 3'ü çocuk 5 kişi hayatını kaybetti. Ayrıca Kerkük'ün Havice ilçesine bağlı Reşat Nahiyesi yakınlarında kaçırılan iki Türkmen öğretmen ölü bulundu. **(El-Sumeriya News)**

17 Aralık 2012: Irak Parlamentosu'ndaki Türkmen milletvekilleri 16 Aralık'ta Kerkük'te düzenlenen bombalı saldırılar üzerine bir basın açıklaması yaptı. İlk sözü alan Milletvekili Abbas Beyati, Kerkük'te 13 bombanın patladığını ve Türkmenleri hedef aldığını açıkladı. Kerkük Milletvekili Jale Neftçi, Kerkük'te bulunan güvenlik gücünün halkı korumakta yetersiz olduğunu savunarak hükümetten Türkmen bölgelerinin korunması için yardım talep etti. Irak Türkmen Cephesi Başkanı ve Kerkük Milletvekili Erşat Salihi de hükümetten bir an önce bu saldırıları düzenleyenlerin faillerinin bulunmasını istedi. **(www.almasalah.com)**

17 Aralık 2012: Konya Büyükşehir Belediyesi ile Irak'ın Kerkük şehri arasındaki kardeş şehir mutabakatı, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun katılımıyla imzalandı. Konya Büyükşehir Belediyesi Meclis Salonu'ndaki imza töreni için Türkiye'yi ziyaret eden Kerkük İl Meclisi Üyeleri, Bakan Davutoğlu ve Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir

Akyürek tarafından kapıda karşılandı. Mehter takımının konserinin ardından Bakan Davutoğlu, heyette bulunanlarla tek tek tokalaşarak hatıra fotoğrafı çektirdi. (www.kerkuk.net)

18 Aralık 2012: Irak Başbakanı Nuri El-Maliki, 16 Aralık'ta Kerkük'te gerçekleşen bombalı saldırıları incelemek amacıyla Kerkük'e bir komisyon gönderdi. Komisyon tarafından yapılan soruşturma kapsamında olaylarla bağlantılı olduğu söylenen 5 subay tutuklandı. Tutuklanan subaylar arasında Türkmen Albay Adil Zeynelabidin de bulunuyor. (www.almadapress.com)

20 Aralık 2012: Irak'ın Selahaddin ilinin Tuzhurmatu ilçesindeki terör mağdurlarına yerel yönetim tarafından maddi yardım yapıldı. Irak Türkmen Cephesi Başkan Yardımcısı ve Selahattin İl Meclisi Üyesi Ali Haşim Muhtaroglu ile Selahattin Vali Yardımcısı Ahmet Koca'nın girişimleri sonucu Selahattin yerel yönetimi terör mağdurları için 100 milyon dinar gönderdi. Maddi yardımlar, ilçedeki terör saldırılarından etkilenenlere dağıtıldı. (www.kerkuk.net)

21 Aralık 2012: Irak'ın Selahaddin ilinin Tuzhurmatu ilçesindeki terör eylemlerini kınamak amacıyla düzenlenen gösteride ITC başta olmak üzere, Dava Partisi, Sadr Hareketi, Bedir Örgütü, Vefa Hareketi temsilcileri ve bini aşkın Türkmen katıldı. İlçenin merkezinde toplanan yürüyüşe, Salahaddin İl Meclis Üyesi Ali Haşim Muhtaroglu yaptığı konuşmada, merkezi hükümete eleştiride bulunarak "ya bu zulmü durdurun ya milletimizin sabrı tükenecek" ifadesinde bulundu. (www.bizturkmeniz.com)

23 Aralık 2012: Son günlerde Türkmenlere yönelik artan saldırılar ve sıcak gündem sebebiyle İstanbul'da bir araya gelen Türkmenler kendilerine yönelik tehlikelerle ilgili çözüm arayışlarını ele aldı. Irak Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği Genel Merkezinin düzenlediği toplantının konuğu Irak Türkmen Cephesi Başkanı ve Kerkük milletvekili Erşat Salihi, bugünlerde büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalan Türkmen bölgelerindeki patlama, cinayet ve kaçırma vakalarının tesadüfi olmadığını, burada Türkmenlerin açıkça hedef alındığını belirtti. Irak Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği Ankara Şubesi de Kerkük'te gerçekleştirilen saldırıları kınamak amacıyla Ankara'da bir protesto gösterisi yaptı. (www.bizturkmeniz.com)

23 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi tarafından yapılan açıklamada, Irak hükümetinin Türkmenlerin güvenliğini sağlamakta ve bölgelerini korumakta başarısız olduğunu açıklandı. Türkmenlerin mal ve can güvenliğini korumak konusunda tüm seçeneklerin masada olduğunu vurgulandı. Irak Türkmen Cephesi Başkan Yardımcısı ve Selahattin İl Meclisi Üyesi Ali Haşim Muhtaroglu düzenlenen basın toplantısında, Irak hükümetinden bu bölgelerde güvenlikten sorumlu olan komutanlarının güvenlik dengesini gözden geçirmesini ve Türkmenlere iyi bir rol verilmesini istedi. (www.kerkuk.net)

25 Aralık 2012: Irak Ulusal İttifakı Üyesi Muhammed Mehdi Beyati yaptığı açıklamada, Türkmenlerin var güçleriyle Kerkük'ün Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'ne bağlanmasına karşı çıkacağını belirterek, bunun Irak'ı parçalanmaya götüreceğini ve bu planın İsrail'e ait olduğunu ifade etti. (www.ipairaq.com)

25 Aralık 2012: Türk Hukuk Enstitüsü Ankara Şubesi ve Ankara Hukuk Fakültesi Mezunları Derneği'nin düzenlediği "Irak ve Suriye Türkmenlerinin Haklarını Müdafaa" paneli Ankara'da yapıldı. Panale Türkmenler hakkındaki gelişmeleri ifade etmek üzere Irak Türkmen Cephesi Başkanı ve Kerkük Milletvekili Erşat Salihi katıldı. (www.kerkukvakfi.com)

29 Aralık 2012: Irak Türkmen Cephesi Başkanı ve Kerkük Milletvekili Erşat Salihi, birilerinin Irak'ı bölmek istediğini, Türkmenler'in bölgede olmasının da bunu engellediğini belirtti. Salihi, "Irak Türkmenleri'nin 10 yıldan beri toprak bütünlüğünü savunması Irak'ı ayakta tuttu. Tüm yıldırımlara rağmen Türkmen Cephesi geri adım atmadı. Geri adım atmak da istemiyoruz", dedi. Salihi, "Bu durum, bizim için bir avantajdır. Irak Türkmen Cephesi, Türkmen Genel Müdürlüğü ve Seçim Komiserliği içerisinde bir Türkmen üyesinin bulunmasıyla yavaş yavaş merkezi hükümet içerisinde yer almaya başladı", diye konuştu. Salihi, bölgedeki durumun Irak'ın huzurunu da etkilediği ifade ederek, Irak'ın toprak bütünlüğünü savunmayanlar olduğunu, Sünni, Şii, Türk ve Kürt ayrımı yapıldığını ileri sürdü. Erşat Salihi, "En iyi çözüm, Kerkük'ün kendine özel bir statüye kavuşmasıdır", diye konuştu. Türkiye ile Irak arasındaki ilişkilerin iyi olmasını herkesten fazla istediklerini anlatan Salihi, iki devlet arasında olabilecek herhangi bir anlaşmazlığın en fazla kendilerini etkileyeceğini söyledi. (www.bizturkmeniz.com)

30 Aralık 2012: Irak Kültür Bakanlığı, Irak'ın başkenti Bağdat'ta Türkmen ressamlar için bir sergi düzenledi. Sergide 100 resim sergilendi. (www.bizturkmeniz.com)

